

Butlletí de l'Estat Català

"La España con honra"

Els revolucionaris espanyols fan sortir a París una fulla mesal sots aquest títol, destinada a la propaganda republicana.

Amb el mateix clam d'«Espanya con honra», els revolucionaris espanyols de l'any 35, es sublevaren contra l'absolutisme de Ferran VII i feren caure momentàniament la dinastia borbònica.

Es, doncs, sota el mateix lema que els fills de Espanya que malden per la supremàcia civil i per l'enderroc dels Borbons actuals, alçen la seva bandera.

Hem de dir nosaltres, catalanistes radicals, catalanistes essencialment separatistes, que de Espanya no en volem saber res, ni el "bon dia" que és. L'honra d'Espanya ja sabem els catalans: que ens costa. Ningú ha maldat més i de més bona fe que els catalans pel bon nom d'Espanya. Doscents i més anys de desnacionalització deloble català diuen bé prou tot que la nostra raça, soferta i humil, ha fet per l'"hidalguia" espanyola.

Al general Prim, qui batallà per una dignitat civil i democràtica, l'assassinaren els espanyols. Pi i Margall, que mai desà la seva catalanitat, fou reduït a l'inutilitat i fets afusellar els seus partidaris a Cartagena pel govern republicà de Madrid unitari i espanyolista.

Els revolucionaris catalans de l'any 40, que darrera aquell home de cor i d'alta idealitat, l'Abdon Terrade, corrien pels carrers de Barcelona perquè la República no fos traïda, foren venguts i perseguits pels republicans espanyols.

No anirem més lluny; l'any 1909 tota l'Espanya, des de l'extrema dreta fins a l'extrema esquerra, s'alçaren contra Catalunya solament al dir-se que l'aixecament de Catalunya era separatista.

Als catalans que volem la llibertat de la nostra Pàtria se'ns nega el pa i l'aigua des de tots els punts d'ovir espanyols.

Això sí, nosaltres cal que els ajudem en tot; en l'obra reaccionària i en l'obra lliberal.

A canvi de què?

A canvi de que uns i altres ens fiquin a la presó i ens perseguixin com a individus pertanyents a una raça indígena inferior.

Tant espanyols són en Martínez Anido com l'Unamuno, com ho segles passats sant Ignaci de Loyola i el Duc d'Alba.

La Inquisició i la llei de fuga sols podien ésser exportades a Catalunya pels espanyols.

L'espanyol és un llimac, rastrell i llepisós, quan resta a sota. A dalt, quan ell mana, li sobresurt l'esperit sagnant i tirà de Torquemada. Tots els pobles dominats per Espanya han tingut d'apel·lar a la violència per obtenir la seva llibertat.

Espanya i la llibertat són dues coses antagòniques, talment com la nit i el dia.

On ha romàs llevar d'hispanisme, a l'Amèrica, ha estat Mèxic. Allí, aquests generals dictatorials tenen certa semblança amb els gene-

erals espanyols. Ni un d'ells, no obstant, ha demostrat la neurosis antropòfaga del gran Martínez Anido. Al cap i a la fi aquests han estat generals que han donat el pit.

Hem de declarar que el nostre nacionalisme no és egoista ni xovinista. Volem la llibertat dels homes i dels pobles. No capim l'individu lliure dins la col·lectivitat esclava. No volem una Catalunya de fronteres a les idees noves i a l'esperit democràtic dels pobles. Catalunya és essencialment democràtica. Catalunya és terra de llibertat, Volem ésser lliures perquè el cor se'ns en va vers l'ideal etern de l'humanitat que malda per una Justícia més enllà.

Això ho repetim ara. Ho han dit totes les publicacions catalanistes de més de deu anys enrera.

I ho tornem a dir ara perquè com ha homes desitjem als legionaris de la futura República espanyola, el més complet dels èxits.

Però que ens perdonin. En dubten. No dubtem d'ells; dubtem del seu poble.

Espanya és un país de guardes civils, cardenals i inquisidors.

Es la llei de la terra.

Sols a Espanya es podia entronitzar l'imatge del sagrat cor de Jesús entre baionetes i els escots de les "manoles".

Sols a Espanya era possible una desviació del sentit cristià. La religió espanyola és una religió de "capa y espada. Una verge pels toreros i una verge pels "hidalgos". Valle Inclán amaga sota la capa espel·lifada dels seus pelegrins aquell orgull d'escanya pobres de la raça espanyola. Res d'aquella dolça mata de farigola, vora l'altar del Jesuïta humil. Res de l'Ave Maria capvespral, senzill, quiet però pregon de la nostra muntanya catalana. Allí, l'Angelus, sec, ascètic, dominador.

L'Unamuno això no s'ho pot acabar, L'Unamuno és una paradoxa per entregues, com l'editor al Espasa. Ell mateix és una figura treta d'aquell quadre del Greco «El entierro del conde Orgaz».

Sols li manca la faixa de la companyia de Jesús.

El seu cristianisme, que era la única cosa que nosaltres admiràvem, és també un cristianisme ombrivoli; la sang del sacrifici al passar per la mentalitat unamunesca agafa un to vermell moral de peregrina de la Confraria de la Bona Mort.

Sant Francesc d'Assís no recitaria el seu Florilegi pels camins abruptes dels Crists concebuts per Unamuno. Davant del camí franciscà hi ha un cel blau i una mar blava. La blanca coloma de l'Esperit Sant revoloteja damunt les unes com una esperança i una victòria única.

Els cristos d'Unamuno tenen una humana i trista ganyota de gitano apunyalat. Es la concepció espanyola, crua i seca, de les planes ermes de Castella.

Blasco Ibàñez és llevantí, serà per això que ens té més simpatia. Es agre també, però un

agre-dolç de taronja i una flaire d'aiguanaf.

Hem llegit els seus articles republicans. Damunt la fulla de combat hi sobresurt la sincera i generosa idealitat patriòtica que nosaltres hem dit que no podíem compartir, però que, no obstant, ens hi treiem el barret, no com aquell qui saluda un mort que passa sinó la salutació endreçada a un casament en segones noces.

Per reconquerir l'honra d'Espanya cal anar més avall, perquè és una cosa que ja ha anat molt per terra.

Cal anar a l'escola i a la creació d'una cultura organitzada que modifiqui i limiti constantment els defectes essencials de la raça.

Cal passar per la porteria abans d'arribar al primer pis.

I de defectes cal veure que tots els pobles i totes les races els sofreixen. Que hi ha és defectes. Hi ha pobles que són pobles impossibles. Són tal com Deu els ha fet perquè l'amor no ha acompanyat la seva creixença.

Es per això que amb tot i la nostra simpatia pels braus lluitadors de «La Espanya con honra» el dubte ens corseca el cor i tenim por, una vegada més, de salvar a uns veïns que quan ens diuen «Gràcies» ho fan amb les argolles a la mà. París, Gener de 1925.

VIBRANT

En Blasco i el rei

A l'estranger ha assolit un èxit espatarrant el fullet de Blasco Ibàñez contra el rei i el Primo Als Estats Units un diari va donar 60.000 dòlars per poder-lo publicar i a França s'ha esgotat ràpidament la primera edició.

En Quinyones, badant com sempre, demanà el precessament de Blasco, amb el què encalçà acabar de donar importància i fer propaganda de fullet i autor.

El rei s'ha adonat, tard però com sempre, que el dit procés ben portat es convertiria en el seu propi procés i ha corregut a demanar al Govern francès que desistia de tirar-ho endavant. El rei d'Espanya doncs, s'ha tirat una planxa que el Carretero ha fet més monumental i queda descredat davant del món sencer.

De no res serveixen, doncs, les manifestacions on es força a anar-hi empleats, estanquers, rifaires i tots els qui tenen poca o molta relació amb l'estat espanyol. El poble se n'aparta i el rei d'Espanya si no mor molt aviat morirà en terra forana destronat i mal vist pel món sencer.

LE COURRIER CATALA

Adressen-vos al vostre cap i als repartidors d'Estat Català per adquirir-lo